

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่

Current Conditions, Problems, and Needs for the Development of a New
Approach to Internal Quality Assurance Management towards Academic
Excellence at Yupparaj Wittayalai School, Chiang Mai Province

เวทพิสิฐ วิสิทธิ์พจมาลย์ | Wetphisit Wisitpotjamarn^{1*}
สายฝน แสนใจพรม | Saiphon Sanjaiprom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา
การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมจำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
(Rating Scale) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน
ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประเมินผลและ
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) ปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า
มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการ คือ (1) มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเครื่องมือ หลักเกณฑ์
และแบบประเมินที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน (2) มีการนำแผนงาน โครงการ กิจกรรม
สู่การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ และ (3) มีการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน
ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ 3) ความต้องการในการพัฒนาการ
บริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า มีความต้องการในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยต้องการให้มีการวางแผนการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล การกำหนดคุณลักษณะ ทิศทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดแนวทาง
ในการพัฒนาการประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษาให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่, สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

^{1*} ผู้ประพันธ์อันดับแรก นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Abstract

The purpose of this research was to explore current conditions, problems, and needs for the development of a new approach to internal quality assurance management towards academic excellence at Yupparaj Wittayalai School, Chiang Mai province. The population used in the research consisted of the director, deputy director, teachers, and educational personnel at the school, a total of 253 people. Research instruments were a rating scale and an open-ended questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study were as follows: 1) Current conditions in the implementation of quality assurance management were at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the formulation of educational management development plans of the institutions focusing on quality according to educational standards while the aspect with the lowest average value was the evaluation and examination of the internal quality assurance within the educational institutions. 2) Problems in educational quality assurance implementation showed that there are three aspects that should be developed: (1) having a meeting of the board of directors to define tools, criteria, and assessments that are consistent with learners' characteristics in all four aspects; (2) plans, projects, and activities are implemented according to the specified timeframe; and (3) a forum is set up to present the implementation report that promotes academic excellence to those involved. 3) Needs for the development of quality assurance management revealed that there was a need for the setting of educational standards and the implementation based on educational management development plans of the institutions, which can be conducted by having a human resource management plan, determination of characteristics, directions, criteria and working methods to create a guideline for the development of quality assurance for educational quality that can be utilized for continuous efficiency and benefits.

Keywords: New approach to internal quality assurance, Current conditions, Problems, and Needs

บทนำ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนด

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) และการประเมินคุณภาพการศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน ในรอบที่สี่ ได้เปิดโอกาสให้แต่โรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานที่มีผลงานโดดเด่นในด้านต่างๆ ได้แสดงผลการดำเนินงานในการประเมินความโดดเด่นเฉพาะทาง เพื่อส่งเสริมให้เป็นต้นแบบในการพัฒนา ยกกระตือรือร้นขีดความสามารถของสถานศึกษาให้พร้อมสำหรับการแข่งขันระดับสากลในอนาคต โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้เลือกและแจ้งจำนงในการรับการประเมิน โดยมีความโดดเด่นในด้านต่าง ๆ ในการประเมินทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถด้านวิชาการควบคุมคุณธรรม 2) ความสามารถในการใช้ภาษา และการสื่อสาร 3) ความสามารถเฉพาะทางที่สำคัญ 4) การบริหารจัดการศึกษา 5) อื่นๆ ตามที่สถานศึกษาประกาศเป็นเอกลักษณ์ (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562)

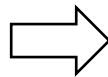
โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนรัฐบาลแห่งแรกของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งขึ้นด้วยพระบรมราโชบายในการขยายการศึกษาออกสู่หัวเมืองของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ปัจจุบันจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขึ้น โดยได้ดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจของโรงเรียน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนกำหนด โดยมีผลการประเมินตามมาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน อยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม และมีผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในด้านของคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยได้รับรางวัลทั้งในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติมากมาย (โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย, 2564)

ถึงแม้ว่าผลการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยจะอยู่ในระดับยอดเยี่ยม ซึ่งเป็นระดับที่สูงที่สุดและมีผลงานมากมายในด้านต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จแล้วนั้น แต่ทั้งนี้การประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี จำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนควรมีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากการศึกษากระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย พบว่า ยังมีบางมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนด ประกอบกับรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ในส่วนของข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น และยังไปกว่านั้นยังสามารถช่วยในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง หากสถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จึงต้องการที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานระบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของทางโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ที่จะแสดง

ถึงขีดสมรรถนะ ศักยภาพในมาตรฐานการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

- ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ**
1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
 2. อายุการทำงาน
 - 2.1 0-5 ปี
 - 2.2 6-10 ปี
 - 2.3 11-15 ปี
 - 2.4 16-20 ปี
 - 2.5 21-25 ปี
 - 2.6 26 ปีขึ้นไป
 3. ตำแหน่งงาน
 - 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.2 ข้าราชการครู
 - 3.3 ครู (อัตราจ้าง/พนักงานราชการ)
 - 3.4 บุคลากรทางการศึกษา

- ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ**
- สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ใน 6 ขั้นตอน
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งหมด 253 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแบบสอบถามแบบปลายเปิด สำหรับสอบถามความต้องการความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และศึกษาหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในแนวใหม่ ตามกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างเสร็จ ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข เพื่อความถูกต้อง

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเหมาะสม จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยงตรงเนื้อหา (IOC) :ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่าแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาความถูกต้องเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพเหมาะสม เชื่อถือได้

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.99

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ไป ให้กับผู้บริหารโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 8-12 กันยายน 2565

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำไปวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการดำเนินงานดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในแนวใหม่ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ นำไปวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่ สู่ความเป็นเลิศทาง วิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันในการดำเนินงาน ในแต่ละด้าน รายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ถือว่าพบปัญหาจะต้องได้รับการพัฒนา

4.4 ความต้องการและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ประกอบด้วยหัวข้อ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 253 ชุด สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบสภาพความสมบูรณ์ จำนวน 253 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	108	42.69
หญิง	145	57.31
รวม	253	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
0-5 ปี	68	26.88
6-10 ปี	40	15.81
11-15 ปี	47	18.58
16-20 ปี	20	7.91
21-25 ปี	21	8.30
26 ปีขึ้นไป	57	22.53
รวม	253	100.00
3. ตำแหน่งงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	5	1.98
ข้าราชการครู	175	69.17
พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง	37	14.62
บุคลากรทางการศึกษา	36	14.23
รวม	253	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 145 คน คิดเป็น ร้อยละ 57.31 และเพศชาย 108 คน คิดเป็นร้อยละ 42.69 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 0-5 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็น 26.88 ประสบการณ์ในการทำงาน 26 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็น 22.53 ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.58 ประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.81 ประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 และประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.91 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการครู จำนวน 175 คิดเป็นร้อยละ 69.17 มีตำแหน่งงานเป็นพนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.62 มีตำแหน่งงานเป็นบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็น 14.23 และมีตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็น 1.98

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวโน้มสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาคุณค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน รายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ซึ่งถือว่ามีปัญหาจะต้องได้รับการพัฒนา ประกอบไปด้วย

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่
สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

รายการปฏิบัติ	ระดับผลการปฏิบัติ		
	μ	σ	ความหมาย
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.95	0.14	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.23	0.36	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.11	0.28	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.91	0.32	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.02	0.22	มาก
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.22	0.22	มาก
รวม	4.07	0.14	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.07$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\mu = 4.23$) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\mu = 4.22$) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.11$) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\mu = 4.02$) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 3.95$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\mu = 3.91$) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาปัญหาในการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานในแต่ละด้าน หัวข้อรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ถือว่าพบปัญหาจะต้องได้รับการพัฒนา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

รายการปฏิบัติ	ระดับผลการปฏิบัติ		
	μ	σ	ความหมาย
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1.1 มีการประชุมเพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดมาตรฐานและประเด็นพิจารณาตามคุณลักษณะของผู้เรียน ที่มีความโดดเด่น ทั้ง 4 ด้าน	3.81	1.08	มาก
1.2 การนำข้อมูลย้อนกลับจากผลการสรุปรายงานประจำปี มาใช้ในการพิจารณาในการกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมาย	3.81	1.18	มาก
1.3 มีการประกาศมาตรฐาน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับทราบทุกช่องทาง	3.86	1.00	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา			
2.1 มีการส่งเสริมศักยภาพให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เข้าใจ ทำได้และมีส่วนร่วม	3.71	1.19	มาก
2.2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่กำกับดูแล ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่โดดเด่นทั้ง 4 ด้าน	4.29	0.89	มาก
2.3 เสนอแผนงาน โครงการ กิจกรรม ต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบ	4.44	0.75	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

รายการปฏิบัติ	ระดับผลการปฏิบัติ		
	μ	σ	ความหมาย
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา			
3.1 มีการนำแผนงาน โครงการ กิจกรรม สู่การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้	3.66	1.18	มาก
3.2 มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ	4.13	0.93	มาก
3.3 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการกิจกรรม ที่มีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้เรียนที่มีความโดดเด่นทั้ง 4 ด้าน	4.14	1.01	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา			
4.1 มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเครื่องมือ หลักเกณฑ์ และแบบประเมินที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน	3.56	1.26	มาก
4.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลและตรวจสอบ	3.99	1.11	มาก
4.3 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.19	0.97	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา			
5.1 มีการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ	3.67	1.16	มาก
5.2 มีการนำผลการติดตามสะท้อนผลการดำเนินงาน ไปใช้ในการปรับปรุง	3.95	1.09	มาก
5.3 มีการดำเนินการติดตามสะท้อนผลการดำเนินงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.04	1.15	มาก
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง			
6.1 กำหนดท่วงระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงาน	3.82	1.13	มาก
6.2 เผยแพร่รายงานประจำปีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ	4.02	1.07	มาก
6.3 มีการตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของเนื้อหารายงาน	4.23	0.85	มาก
รวม	3.96	0.24	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าหัวข้อรายการปฏิบัติในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ซึ่งถือว่าในรายการนั้นมีปัญหาจะต้องได้รับการพัฒนา เมื่อพิจารณาทางด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ มีการประชุมเพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดมาตรฐานและประเด็นพิจารณาตามคุณลักษณะของผู้เรียน ที่มีความโดดเด่นทั้ง 4 ด้าน ($\mu=3.81$) มีการนำข้อมูลย้อนกลับจากผลการสรุปรายงานประจำปี มาใช้ในการพิจารณาในการกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมาย ($\mu=3.81$) และมีการประกาศมาตรฐาน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับทราบทุกช่องทาง ($\mu=3.86$) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ มีการส่งเสริมศักยภาพให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เข้าใจ ทำได้ และมีส่วนร่วม ($\mu=3.71$) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่กำกับดูแล ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่โดดเด่นทั้ง 4 ด้าน ($\mu=4.29$) และ เสนอแผนงาน โครงการ กิจกรรม ต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบ ($\mu=3.71$) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ มีการนำแผนงาน โครงการ กิจกรรม สู่การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ ($\mu=3.66$) มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ ($\mu=4.13$) และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการกิจกรรม ที่มีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับคุณลักษณะผู้เรียนที่มีความโดดเด่นทั้ง 4 ด้าน ($\mu=4.14$) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเครื่องมือ หลักเกณฑ์ และแบบประเมินที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ($\mu=3.56$) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลและตรวจสอบ ($\mu=3.99$) และ ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล อย่างน้อย

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\mu=4.19$) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ มีการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ ($\mu=3.67$) มีการนำผลการติดตามสะท้อนผลการดำเนินงาน ไปใช้ในการปรับปรุง ($\mu=3.95$) และ มีการดำเนินการติดตามสะท้อนผลการดำเนินงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\mu=4.04$) และ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง คือ กำหนดวงจรระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงาน ($\mu=3.82$) เผยแพร่รายงานประจำปีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ ($\mu=4.02$) และ มีการตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของเนื้อหา รายงาน ($\mu=4.23$)

4. ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว พบว่า ในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความต้องการให้เพิ่มจำนวนบุคลากรในฝ่ายวิชาการให้มีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน ควรมีกรรมการจากบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นที่ปรึกษาโดยเฉพาะในด้านวิชาการ ควรกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้ชัดเจนตามบริบทของโรงเรียน ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากผลการปฏิบัติงาน ผลดี ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา ควรนำเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาในการดำเนินกิจกรรมต่อไปถัดไปรวมถึงการจัดสรรงบประมาณ ควรมีการกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นรวมถึงมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ ในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการกำหนดทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้กิจกรรมได้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการกำหนดปฏิทินการกำกับติดตามและประเมินผลให้ชัดเจน และกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนรวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบให้มีความหลากหลาย เหมาะสม

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยให้ระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา “SMART YRC Quality System Model” โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างความตระหนักและความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี วรวรรณ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสัตหอนงแขม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เพราะว่าการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนนั้นได้ตระหนักและมุ่งเน้นถึงคุณภาพอย่างรอบด้าน ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 5 ปี เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับผลการจัดการศึกษา สภาพปัจจุบัน ความต้องการในการพัฒนาและนโยบายปฏิรูปการศึกษา มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก รวมไปถึงผลการประเมินการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงาน มาเป็นข้อมูลฐานในการกำหนดเป็น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร ทั้งนี้ยังได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดทำแผนงานซึ่งทางโรงเรียนได้ออกแบบในการสร้างเอง คือ “YRC SMART PBM” ซึ่งสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม การใช้งบประมาณและทรัพยากร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลดาวัลย์ ตั้งมั่น (2561) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ที่เป็นดังนี้เพราะว่า ในด้านนี้ส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในการประเมินผลงานจะเป็นข้าราชการครู การประเมินผลและตรวจสอบอาจขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากภาระงานของครูมีเยอะเกินไป ขาดปฏิทินในการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมไปถึงขาดเครื่องมือในการประเมินผลและรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สานนท์ สุขจรูญ (2564) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อย ถือว่ามีปัญหาต้องหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหา

2. สภาพปัญหาในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาจากผลของค่าเฉลี่ยของปัญหาในแต่ละด้าน ซึ่งอาจเนื่องจากมีอุปสรรคและข้อขัดข้อง พบว่า มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเครื่องมือ หลักเกณฑ์ และแบบประเมินที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะขาดการวางแผนในการประเมินคุณภาพมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้านอย่างชัดเจน ขาดเครื่องมือในการประเมินผลคุณภาพการศึกษา ขาดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นุจนาง ชูนาพรม (2561) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เป็นด้านที่มีพบปัญหา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีการนำแผนงาน โครงการ กิจกรรม สู่การปฏิบัติงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVIC-19) ทำให้แผนปฏิบัติการบางอย่างไม่เป็นไปตามกำหนด มีการชะลอหรือยกเลิกบางโครงการและบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาและเงื่อนไขของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมนึก พระนาถ (2564) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุทัยธานี พบว่า การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน เป็นปัญหาสูงสุด โดยไม่สามารถเข้าแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติได้จริง ไม่ดำเนินกิจกรรม โครงการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ลำดับ 3 เพราะว่าการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลา และภาระงานของครูที่มากเกินไป รวมไปถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ กิจกรรมเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่มีความน่าเชื่อถือ จึงทำให้การจัดเวทีในการนำเสนอขึ้นเกิดปัญหา สอดคล้องผลการศึกษาของ วันทนา เนื่องน้อย (2560) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่าการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำในด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษามีการแจ้งผลการตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

3. ความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแนวใหม่สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ความต้องการในการเพิ่มจำนวนบุคลากรในการทำงาน และบุคลากรภายนอกเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการ เนื่องจากว่าภาระงานของครูมีเยอะเกินไป ทำให้การปฏิบัติงานอาจจะไม่ต่อเนื่อง บุคลากรมีจำกัดทำให้การติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายในการเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงาน ไม่สามารถทำได้อย่างที่ควร ทั้งนี้ในการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาจะให้บรรลุเป้าหมายนั้นบุคลากรทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยกันในการวางแผนการดำเนินงานโดยอาศัย

ความรู้ ความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคลในการทำงาน การวางตัวบุคคลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ก็มีผลต่อการทำให้ การดำเนินงานนั้นเกิดความราบรื่นและความสำเร็จ ซึ่งการบริหารบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อจัดการให้บุคคลในองค์กรได้สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อองค์กรมากที่สุด มีความสุข ความพึงพอใจในการนำความรู้ ความสามารถของตนเองมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ อัจฉรา สังข์สุวรรณ (2564) ที่กล่าวว่า การบริหารบุคคลนั้นถือว่ามีบทบาทสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การจัดการเกี่ยวกับบุคคล การประสานงาน และการควบคุมงาน ดังนั้น การจัดการเกี่ยวกับคนเป็นสิ่งสำคัญของการบริหาร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เต็มศักยภาพ ความต้องการ ในการกำหนดคุณลักษณะ ทิศทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติงาน เพราะว่า ขาดการวางแผนในการกำหนดคุณลักษณะ ทิศทางเฉพาะด้านที่ชัดเจน การกำกับติดตาม หลักเกณฑ์ เครื่องมือในการติดตามประเมิน รวมไปถึงการกำหนดปฏิทิน ในการปฏิบัติงานอาจจะยังไม่ชัดเจนและครอบคลุมเท่าที่ควร ซึ่งจากความต้องการดังกล่าวอาจถือได้ว่า การวางแผน ในการปฏิบัติงานนั้นเป็นส่วนสำคัญในลำดับต้น ๆ ในการปฏิบัติงาน ถ้าหากมีการวางแผนที่ครอบคลุมและชัดเจน การปฏิบัติงานนั้นก็จะประสบผลสำเร็จ สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สภาพปัจจุบันในการดำเนินงาน จากผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และให้มีการจัดทำเครื่องมือ หลักเกณฑ์ในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่หลากหลาย และให้มีการกำหนด การตรวจสอบติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2 ปัญหาในการดำเนินงาน จากผลการศึกษาพบว่า ประเด็นปัญหาที่สมควรได้รับการพัฒนา 3 ประการ คือ 1) มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเครื่องมือ หลักเกณฑ์ และแบบประเมินที่มีความ สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการกำหนดกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ในการสร้างเครื่องมือและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินและให้มีความหลากหลายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2) การนำแผนงาน โครงการ กิจกรรมสู่การปฏิบัติงานตรงกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น สถานศึกษาควร กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจนพร้อมกับเครื่องมือในการกำกับติดตามการปฏิบัติเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง 3) มีการจัดเวทีนำเสนอเพื่อรายงานผลการดำเนินงานที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับทราบ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการจัดให้มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน อาจจะมีการแต่งตั้งบุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการวิพากษ์ในการนำเสนอ และให้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานในทุกช่องทาง

1.3 ความต้องการในการพัฒนาพัฒนาการบริหารประกันคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาพบว่ามีความ ต้องการในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการกำหนดงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาตามแนวทางการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

2.2 ควรทำการศึกษาเพื่อพัฒนาเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพแนวใหม่

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- นุจนาจ ชูนาพรม. (2561). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(1), 121-132
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย. (2564). รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2563. เชียงใหม่: โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย.
- ลดาวลัย ตั้งมั่น. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วันทนา เนื่องน้อย. (2560). ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมนึก พระนาค. (2564). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุทัยธานี. วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 4(3), 13-22
- सानนท์ สุขจรูญ (2564) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า, 8(1), 65-73
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะ เทอดตั้ง.
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2562). การประเมินความโดดเด่นเฉพาะทาง (Challenging Standards). กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ.2559-2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- อัจฉรา สังข์สุวรรณ. (2564). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: เทพรัตน์เพรส.